

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.038/2016/5.

A tanács tagjai:. Török Judit a tanács elnöke
 . Mándi Zoltán előadó bíró
 . Csőke Andrea bíró

Az adós:

Az adós felszámolója:

Az I. r. kifogást előterjesztő:

Az II. r. kifogást előterjesztő:

Az I-II. r. kifogást előterjesztők jogi képviselője: Dr. Végh
Ügyvédi Irodaüggyintéző: dr. Végh Erika ügyvéd

Beavatkozó:

Beavatkozó jogi képviselője: Dr. Bende Gábor ügyvéd

Az eljárás tárgya: kifogás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az I-II. r. kifogást
előterjesztők

Az elsőfokú bíróság neve és jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 4.Fpkh.01-2014-000640/9.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44677/2015/2.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Az I-II. rendű kifogást előterjesztőnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 42.700 (negyvenkettőezer-hétszáz) forintban megállapítja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az adós társaság felszámolásának kezdő időpontja 2012. január 26. napja. A C Zrt. (a továbbiakban: hitelező) 2012. február 14. napján 371.776,71 CHF tőke és 263,65 CHF ügyleti kamatra alapítottnan hitelezői igényt jelentett be.
- [2] A felszámoló a hitelezői igényt a nyilvántartásba vétel napján

érvényes forint árfolyamot figyelembe véve forintra átváltotta és azt a hitelező felé 2012. április 23. napján kelt, a hitelező részéről 2012. április 27. napján kézhez vett levélben 90.405.808 Ft összegben nyilvántartásba vett hitelezői igényként igazolta vissza a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi CLIX. tv. (továbbiakban: Cstv.) 49/D. §-a szerinti kategóriában, valamint a Cstv. 57. § (1) bekezdése f) kategóriában 200.000 Ft összegben.

- [3] A hitelező, 2014. november 13. napján kelt nyilatkozatában kérte hitelezői igényének módosítását, arra alapítottnan, hogy az eredetileg bejelentett és a hitelező nyilvántartásában CHF-ben nyilvántartott tőke és ügyleti kamatkövetelés összege nem változott, azonban a fedezetet képező ingatlan értékesítésének időpontjáig eltelt közel két év alatt a CHF/HUF deviza árfolyam jelentősen módosult, ezért kérte, hogy az értékesített ingatlan vételárából befolyt összeg elszámolásának alapja a CHF-ben bejelentett követelés kifizetésekor árfolyamon átszámított forint összege legyen.
- [4] A felszámoló a bank hitelezői igényét a hitelezői nyilvántartásban a kérelem szerint módosította.

A kifogás és az ellenkérelem

- [5] Az I-II. r. kifogást előterjesztő, mint az adós tulajdonosai - érdeksérelmet szenvedett félként - a felszámoló intézkedése ellen kifogást terjesztettek elő. Kérték a felszámoló intézkedésének megsemmisítését, arra kötelezését, hogy a hitelezővel a visszaigazolt forint összegű igény alapján számoljon el.
- [6] Felszámoló a kifogás elutasítását kérte. Jogerős bírósági határozatra alapítottnan kifejtette, hogy a felszámolónak az idegen pénznemben fennálló követelést már eleve ekként kellett volna a hitelezői nyilvántartásban szerepeltetni, annak kifizetésekor pedig a teljesítéskori árfolyamon kell a követelést kiegyenlíteni.
- [7] Az elsőfokú bíróság 6. sorszámú végzésével az I-II. rendű kifogást előterjesztőt felhívta - a kifogás elutasításának terhe mellett -, hogy a bankot, mint hitelezőt 8 nap alatt „hívják perbe” és „ennek megtörténtét a bíróság felé igazolják”.
- [8] A végzésben megadott határidő alatt az I-II. r. kifogással élő a kifogást a hitelezőre nem terjesztette ki, a 7. sorszám alatti beadványban kifejtették - a végzés perbehívásra vonatkozó szövegezésének téves értelmezése mellett - annak ellenére, hogy a kifogás a felszámolónak a bank hitelezői igényével összefüggő intézkedésére vonatkozik, ez a tény nem indokolja a bank „perben állását”, vele szemben per indítását. A kifogás tárgyában nem látták akadályát a Cstv. 51. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának.
- [9] A hitelező 8. sorszámú érkezett beadványban az eljárásról tájékoztatást kért, amelyben jelezte, hogy annak mielőbbi érdemi elbírálásához érdeke fűződik. Nyilatkozata alapján az elsőfokú

bíróság 9. sorszámú végzésével megállapította, hogy a hitelező a kifogást előterjesztő felek mellett a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 51. § a) pontja alapján az eljárásba belépett.

Az első- és másodfokú végzés

- [10] Az elsőfokú bíróság végzésével a kifogást elutasította. Indokolásában - annak érdemi része mellett - kifejtette, hogy a kifogást benyújtó felek perbehívása alapján a bank, mint hitelező félként az eljárásba belépett.
- [11] Az I-II. r. kifogást előterjesztő fellebbezése alapján eljáró ítélőtábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, az I-II. r. kifogást előterjesztőket a hitelező javára másodfokú eljárási költségben marasztalta, megállapítva, hogy saját költségeiket a kifogást előterjesztők maguk viselik.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős végzés ellen az I-II. r. kifogást előterjesztő terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen a jogerős végzés hatályon kívül helyezése, az elsőfokú végzés megváltoztatása mellett az előterjesztett kifogásnak helytadással történő elbírálása, másodlagosan a jogerős végzés hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt. A felülvizsgálati kérelem - a kifogás érdemére vonatkozó jogszabálysértések felsorolása mellett - hivatkozott arra, hogy a kifogást előterjesztők a kifogással érintett hitelezőt nem hívták perbe, e mellett pedig a bank beavatkozás iránti kérelmet tartalmazó nyilatkozata velük közlésre nem került, így a hitelező „perbelépése” jogsértő.
- [13] A felszámoló felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő. A hitelező a jogerős végzés hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A Cstv. 51. § (1) bekezdésén alapuló, a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen igénybe vehető jogorvoslati eszköz - a kifogás - eseteit vizsgálva a bírósági gyakorlatban egyértelműen kialakult álláspont szerint az adós nyilvántartásba vett hitelezőinek, illetve magának az adósnak a kifogás előterjesztési joga van a felszámoló azon intézkedésével szemben, amelyben az eljárás másik hitelezőjének igényét nyilvántartásba veszi, illetve a más hitelezői igényét a kielégítési rangsorba tévesen sorolja be.
- [15] Nem zárható ki az sem, hogy ilyen tartalmú kifogást ne csupán az adós nyilvántartásba vett hitelezője, illetve az adós nevében a Cstv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott szervek képviselője nyújtson be, de egyéb sérelmet szenvedett félként ilyen kifogást

terjeszthet elő az adós azon tulajdonosa is, akinek a felszámoló intézkedése a hitelezői igény nyilvántartásba vételének összegszerűségén keresztül érdemben meghatározza a tulajdonosi minősége alapján részére felosztható, fennmaradó vagyoni rész mértékét.

- [16] A bírósági gyakorlatban ugyanakkor vita alakult ki arról, hogy az a hitelező, akinek az igényét vagy annak besorolását támadják a kifogás alapján indult eljárásban, milyen eljárásjogi pozícióba kerüljön: beavatkozóként vehet részt a felszámoló oldalán, vagy kényszerű pertársként.
- [17] A bejelentett hitelezői igény nyilvántartásba vételére vagy besorolására vonatkozó felszámolói intézkedés más hitelező, az adós vagy egyéb érdekelt általi kifogásolása formálisan ugyan a felszámoló intézkedése ellen irányul, valójában azonban, tartalmilag közvetlenül az érintett hitelező anyagi jogviszonyon alapuló eljárásjogi pozícióját támadja, illetve a kifogás magában foglalja az érintett hitelező anyagi jogának támadását is.
- [18] Ebből következik, hogy a kifogással érintett hitelezőnek a Pp. 51. § a) pontján alapuló kényszerű pertársi jogalanyiséga mellett a kifogás tárgyát képező jogvita csak valamennyi érdekelt fél részvételével dönthető el. Ez lehetővé teszi, hogy a bíróság a kifogásolt hitelezői igény jogosultjának részvétele nélkül ne dönthessen a felszámoló hitelezői igény nyilvántartásba vétellel, besorolással kapcsolatos intézkedését érintő jogvitában. Ilyenkor a bíróság határozata minden esetben - a félazonosságra tekintettel - ítélt dolgot eredményez valamennyi érintettre kiterjedően.
- [19] Ebben az eljárásjogi konstrukcióban a kényszerű pertársaság a sérelmezett hitelezői igény jogosultja és a felszámoló között keletkezik.
- [20] A fair eljárás elvével összhangban ezért, ha egy kifogást a hitelező követelésének nyilvántartásba vételével, besorolásával kapcsolatban terjesztenek elő, úgy a kifogást előterjesztőnek a kifogással érintett felszámolón (vagy felszámoló által képviselt adóson) kívül kifogással érintett hitelezőként meg kell jelölnie és az eljárásba be kell vonnia azt a hitelezőt is, akinek a követelése nyilvántartásba vétele vagy annak besorolása miatt a felszámoló intézkedését sérelmezi.
- [21] Ez az értelmezés áll összhangban a peres eljárásban kialakított azon bírósági gyakorlattal is, amely szerint ha a perben nem álló harmadik személlyel szemben fennálló jogviszony alapján kell a perbeli igényről döntenie, a harmadik személy perben állása nem mellőzhető (BH.2005.59.).
- [22] A felszámoló és a kifogással érintett hitelező a Cstv. 6. § (3) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársi minőségéből következik, ha az előterjesztett kifogás hiányos, a bíróságnak a kifogást előterjesztőt jogkövetkezmények terhe mellett fel kell hívnia a kifogással érintett hitelező eljárásba való bevonására. Ennek elmulasztása esetén a kifogást a Cstv. 6. § (3) bekezdése szerint a Pp. 130. § (1) bekezdés g)

pontjának megfelelő alkalmazásával, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

- [23] Az eljárás adatai alapján megállapítható, hogy a Cstv. 6. § (3) bekezdése szerint a Pp. 95. § (2) bekezdésén alapuló hiánypótlási felhívását az elsőfokú bíróság félreérthető módon fogalmazta meg. A kifogással érintett hitelező „perbevonásának igazolására” vonatkozó felhívását az I-II. r. kifogást előterjesztők tévesen értelmezték, amikor a külön perindítást szükségtelennek tartva a kifogásukat az eredeti tartalommal tartották fenn.

Nyilatkozatuk hiányában iratellenes az elsőfokú határozat azon megállapítása, hogy a kifogással érintett hitelező a kifogást előterjesztő felek perbehívása alapján az eljárásba félként belépett.

Ezzel szemben az I-II. rendű kifogást előterjesztő - jogi álláspontjánál fogva - a kifogással érintett hitelezőt félként az eljárásba nem vonta be, vele szemben a kifogással érintett felszámolói intézkedés megsemmisítésének türéseire kötelezés iránti petitumot nem terjesztett elő.

- [24] A hitelező 8. sorszám alatti nyilatkozata az eljárásba félkénti belépését nem alapozza meg. Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság ezt a nyilatkozatot akkor, amikor a kifogással érintett hitelező és a kifogást előterjesztők között találta megállapíthatónak a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaságot, tekintettel arra, hogy ezen felek között áll fenn az érdemi jogvita, így közöttük az egységes pertársaság az érdekazonosság hiánya okán kizárt.

- [25] A Kúria hangsúlyozza továbbá, hogy a kifogással érintett hitelező a felszámoló oldalán kényszerű pertársaként „önkéntesen” nem léphet be. A kifogással szembeni eljárási pozíció ugyanis - hasonlóan a perbeli, alperesi pozícióhoz - sohasem önként vállalt, hanem az adott félre, vagy jogszabály kötelező rendelkezése, vagy a petitum által rákényszerített.

- [26] A kifejtettek alapján az eljárás első- és másodfokú bíróság jogszabálysértően értékelte a kifogással érintett hitelezőnek az eljárásban előterjesztett nyilatkozatát, amely egyébként tartalmában a Pp. 55. §-ában meghatározott beavatkozási nyilatkozatként sem volt értelmezhető.

- [27] Mindezek következményeként a kifogás érdemi elbírálását befolyásolóan az eljárás lényeges szabályát sértette meg a jogerős végzés, amikor a felszámoló és a kifogással érintett hitelező kényszerű pertársasága és a kifogással érintett hitelezővel szembeni határozott kérelem hiányának figyelmen kívül hagyásával a kifogást érdemben elbírálta.

- [28] Tekintettel arra, hogy a Pp. 51. § a) pontján alapuló kényszerű pertársaság hiánya a felülvizsgálati eljárásban nem pótolható, ezért a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős határozatot hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

- [29] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak - a Kúria végzésében kifejtettek alapján - kell a Cstv. 6. § (3) bekezdése szerint a Pp.

95. § (2) bekezdése alapján felhívnia az I-II. rendű kifogást előterjesztőt arra, hogy kifogását az azzal érintett hitelezőre, határozott kérelem előterjesztése mellett terjessze ki, a hiánypótlás elmulasztásának jogkövetkezménye - a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítása - terhével.

- [30] A bíróság csak a felszámoló és a kifogással érintett hitelező Pp. 51. § a) pontján alapuló egységes pertársasága mellett hozhat a kifogás tárgyában valamennyi érintett félre kiterjedő hatályú érdemi döntést.

Záró rész

- [31] A Kúria az I-II. rendű kifogást előterjesztőnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét - 30.000 Ft illeték és 12.700 Ft ügyvédi munkadíj - csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt [Pp. 275. § (5) bekezdés, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) - (5) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés].
- [32] A Kúria határozatát tárgyaláson kívül hozta meg [Pp. 274. § (1) bekezdés].

Budapest, 2016. június 30.

Dr. Török Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mándi Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: